

31992L0085

28.11.1992

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 348/1

SMĚRNICE RADY 92/85/EHS**ze dne 19. října 1992****o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň (desátá směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS)**

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 118a této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾ vypracovaný po konzultaci s Poradním výborem pro bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci,

ve spolupráci s Evropským parlamentem ⁽²⁾

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾

vzhledem k tomu, že článek 118a Smlouvy stanoví, že Rada přijímá směrnice určující minimální požadavky na podporu zlepšování zejména pracovního prostředí a k zabezpečení vyšší úrovně ochrany bezpečnosti a zdraví pracovníků;

vzhledem k tomu, že tato směrnice neodůvodňuje žádné snížení úrovně ochrany, jichž bylo již dosaženo v jednotlivých členských státech, protože členské státy se Smlouvou zavázaly podporovat zlepšování podmínek v této oblasti, harmonizovat podmínky a současně zachovávat zvýšenou úroveň;

vzhledem k tomu, že podle článku 118a Smlouvy by tyto směrnice neměly ukládat žádná správní, finanční ani právní omezení bránící zakládání a rozvoji malých a středních podniků;

vzhledem k tomu, že na základě rozhodnutí 74/325/EHS ⁽⁴⁾ naposledy pozměněného aktem o přistoupení z roku 1985, konzultuje Komise při vypracovávání návrhů v této oblasti Poradní výbor pro bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci;

vzhledem k tomu, že Charta Společenství o základních sociálních právech pracovníků, přijatá na zasedání Evropské rady ve Štrasburku dne 9. prosince 1989 hlavami států nebo předsedy vlád jedenácti členských států, stanoví v bodě 19, že

„Každému pracovníkovi musí být vytvořeny uspokojivé bezpečné a zdravé podmínky v jeho pracovním prostředí. Musí být přijata vhodná opatření, aby se dosáhlo další harmonizace podmínek v této oblasti a zároveň byla zachována již učiněná zlepšení.“;

vzhledem k tomu, že Komise ve svém akčním programu pro provedení Charty Společenství o základních sociálních právech pracovníků zahrnuje do svých cílů přijetí směrnice Rady o ochraně těhotných žen při práci;

vzhledem k tomu, že článek 15 směrnice Rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků při práci ⁽⁵⁾ stanoví, že zvláště ohrožené rizikové skupiny musí být chráněny proti nebezpečím, která je zvláště ohrožují;

vzhledem k tomu, že těhotné zaměstnankyně a zaměstnankyně krátce po porodu nebo kojící zaměstnankyně musí být v mnoha

⁽¹⁾ Úř. věst. C 281, 9.11.1990, s. 3 a Úř. věst. C 25, 1.2.1991, s. 9.

⁽²⁾ Úř. věst. C 19, 28.1.1991, s. 177 a Úř. věst. C 150, 15.6.1992, s. 99.

⁽³⁾ Úř. věst. C 41, 18.2.1991, s. 29.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 185, 9.7.1974, s. 15.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 183, 29.6.1989, s. 1.

ohledech považovány za zvláště ohrožené rizikové skupiny a musí být přijata opatření s ohledem na jejich bezpečnost a zdraví;

vzhledem k tomu, že ochrana bezpečnosti a zdraví těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň by neměla vyústit v nepříznivé zacházení s nimi na trhu práce, ani se nepříznivě dotýkat směrnic o rovném zacházení pro muže a ženy;

vzhledem k tomu, že některé typy činností mohou představovat pro těhotné zaměstnankyně a zaměstnankyně krátce po porodu nebo kojící zaměstnankyně zvláštní rizika spočívající v expozici nebezpečným látkám, v postupech nebo pracovních podmínkách; že taková rizika proto musí být hodnocena a výsledky hodnocení sděleny zaměstnankyním nebo jejich zástupcům;

vzhledem k tomu, že pokud výsledek takového hodnocení odhalí riziko pro bezpečnost nebo zdraví zaměstnankyně, musí být přijata opatření k její ochraně;

vzhledem k tomu, že těhotné a kojící zaměstnankyně nesmějí vykonávat činnosti, u kterých bylo zjištěno riziko expozice některým zvláště nebezpečným činitelům nebo pracovním podmínkám ohrožujícím bezpečnost nebo zdraví;

vzhledem k tomu, že je třeba přijmout ustanovení, aby na těhotných zaměstnankyních a zaměstnankyních krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyních nebyla požadována noční práce, pokud je to nezbytné z hlediska jejich bezpečnosti a zdraví;

vzhledem k tomu, že zranitelnost těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň činí nezbytným nárok na mateřskou dovolenou po dobu nejméně čtrnácti po sobě jdoucích týdnů, rozložených před porodem nebo po porodu, a povinnou mateřskou dovolenou v trvání nejméně dvou týdnů rozložených před nebo po porodu;

vzhledem k tomu, že riziko výpovědi z důvodů spojených s jejich stavem může mít škodlivé následky na tělesný a duševní stav těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň; že je proto nutné stanovit zákaz výpovědi;

vzhledem k tomu, že opatření pro organizaci práce týkající se ochrany zdraví těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň by se měla účinkem, pokud by nebyla doprovázena zachováním práv vyplývajících z pracovní smlouvy, včetně zachování odměny nebo nároku na odpovídající dávku;

vzhledem k tomu, že by se opatření týkající se mateřské dovolené rovněž měla účinkem, pokud by nebyla provázena zachováním práv vyplývajících z pracovní smlouvy nebo nároku na odpovídající dávku;

vzhledem k tomu, že pojem přiměřená dávka v případě mateřské dovolené musí být považován za technickou otázku za účelem

stanovení minimální úrovně ochrany a v žádném případě by neměl být vykládán užíváním analogie mezi těhotenstvím a nemocí,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

ODDÍL I

ÚČEL A DEFINICE

Článek 1

Účel

1. Účelem této směrnice, která je desátou samostatnou směrnicí ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS, je uskutečňování opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň.

2. Směrnice 89/391/EHS se s výjimkou čl. 2 odst. 2 vztahuje v plném rozsahu na celou oblast uvedenou v odstavci 1, aniž jsou dotčena přísnější nebo zvláštní ustanovení této směrnice.

3. Tato směrnice nesmí způsobit snížení úrovně ochrany poskytované těhotným zaměstnankyním a zaměstnankyním krátce po porodu nebo kojícím zaměstnankyním ve srovnání se situací, která existuje v každém členském státě ke dni přijetí této směrnice.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice:

- „*těhotnou zaměstnankyní*“ se rozumí těhotná zaměstnankyně, která uvědomí svého zaměstnavatele o svém stavu v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi;
- „*zaměstnankyní krátce po porodu*“ se rozumí každá zaměstnankyně krátce po porodu ve smyslu vnitrostátních právních předpisů nebo zvyklostí, která uvědomí svého zaměstnavatele o svém stavu v souladu s uvedenými právními předpisy a/nebo zvyklostmi;
- „*kojící zaměstnankyní*“ se rozumí každá kojící zaměstnankyně ve smyslu vnitrostátních právních předpisů nebo zvyklostí, která uvědomí zaměstnavatele o svém stavu v souladu s uvedenými právními předpisy nebo zvyklostmi.

ODDÍL II

Článek 5

OBECNÁ USTANOVENÍ

Důsledky výsledků hodnocení

Článek 3

Obecné zásady

1. Komise po projednání s členskými státy a za pomoci Poradního výboru pro bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci vypracuje obecné zásady pro hodnocení chemických, fyzikálních a biologických činitelů a průmyslových postupů, které jsou považovány za rizikové pro zaměstnankyně ve smyslu článku 2.

Obecné zásady uvedené v prvním pododstavci se vztahují také na pohyb a držení těla, duševní a tělesnou únavu a jiné druhy tělesné a duševní zátěže spojené s prací vykonávanou zaměstnankyněmi ve smyslu článku 2.

2. Účelem obecných zásad uvedených v odstavci 1 je vytvořit návod pro hodnocení uvedené v čl. 4 odst. 1.

K tomuto účelu členské státy upozorní všechny zaměstnavatele a všechny zaměstnankyně nebo jejich zástupce v příslušných členských státech na tyto obecné zásady.

Článek 4

Hodnocení a informování

1. Pro všechny činnosti, které by mohly představovat zvláštní riziko expozice činitelům, postupům nebo pracovním podmínkám, jejichž nevyčerpávající seznam je uveden v příloze I, zhodnotí zaměstnavatel povahu, stupeň a trvání expozice v příslušném podniku nebo závodě, které jsou vystaveny zaměstnankyně ve smyslu článku 2, buď přímo, nebo pomocí služeb provádějících ochranná opatření a opatření k prevenci rizik uvedených v článku 7 směrnice 89/391/EHS, s cílem:

- zhodnotit všechna rizika pro bezpečnost a zdraví a všechny možné účinky na těhotenství nebo kojení zaměstnankyň ve smyslu článku 2,
- rozhodnout, jaká opatření je třeba přijmout.

2. Aniž je dotčen článek 10 směrnice 89/391/EHS, jsou zaměstnankyně ve smyslu článku 2 a zaměstnankyně, které by se mohly dostat do situací uvedených v článku 2 v dotčeném podniku nebo závodě, nebo jejich zástupci informováni o výsledcích hodnocení uvedeného v odstavci 1 a o všech opatřeních týkajících se zdraví a bezpečnosti při práci.

1. Aniž je dotčen článek 6 směrnice 89/391/EHS, jestliže výsledky hodnocení uvedeného v čl. 4 odst. 1 odhalí riziko pro bezpečnost nebo zdraví nebo účinku na těhotenství nebo kojení zaměstnankyně ve smyslu článku 2, zaměstnavatel přijme nezbytná opatření, aby zabránil expozici dotyčné zaměstnankyně tomuto riziku tím, že dočasně upraví její pracovní podmínky nebo její pracovní dobu.

2. Není-li úprava jejích pracovních podmínek nebo pracovní doby technicky nebo objektivně proveditelná nebo nemůže-li být rozumně požadována na základě náležitého odůvodnění, přijme zaměstnavatel nezbytná opatření k převedení zaměstnankyně na jiné pracovní místo.

3. Není-li převedení na jiné pracovní místo technicky nebo objektivně proveditelné nebo nelze-li je rozumně požadovat na základě náležitého odůvodnění, je dotyčné zaměstnankyni přiznáno volno v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi na celé období nezbytné k ochraně její bezpečnosti nebo jejího zdraví.

4. Tento článek se použije obdobně na případ, kdy zaměstnankyně vykonává činnost, která je zakázána podle článku 6, a otěhotní nebo začne kojít a uvědomí o tom svého zaměstnavatele.

Článek 6

Zákaz expozice

Kromě obecných ustanovení týkajících se ochrany pracovníků, zejména těch, která se týkají limitních hodnot pro expozici při práci,

1. nesmějí být těhotné zaměstnankyně ve smyslu čl. 2 písm. a) za žádných okolností povinny vykonávat činnosti, u kterých hodnocení odhalilo riziko expozice činitelům nebo pracovním podmínkám vyjmenovaným v příloze II části A, které by ohrozily jejich bezpečnost nebo zdraví;
2. nesmějí být kojící zaměstnankyně ve smyslu článku 2 písm. c) za žádných okolností povinny vykonávat činnosti, u kterých hodnocení odhalilo riziko expozice činitelům nebo pracovním podmínkám vyjmenovaným v příloze II části B, které by ohrozily jejich bezpečnost nebo zdraví.

Článek 7

Noční práce

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že zaměstnankyně ve smyslu článku 2 nejsou povinny vykonávat

noční práci v době těhotenství a v době následující po porodu, kterou určí vnitrostátní orgán příslušný pro bezpečnost práce a ochranu zdraví, je-li v souladu s postupy stanovenými členskými státy předloženo lékařské potvrzení uvádějící, že to je nezbytné pro bezpečnost a zdraví dotyčné zaměstnankyně.

2. Opatření uvedená v odstavci 1 musí zahrnout možnost, v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi:

- a) převedení na práci ve dne, nebo
- b) uvolnění z práce nebo prodloužení mateřské dovolené v případech, kdy toto převedení není technicky nebo objektivně proveditelné nebo nemůže být rozumně požadováno na základě náležitého odůvodnění.

Článek 8

Mateřská dovolená

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že zaměstnankyně ve smyslu článku 2 mají nárok na nepřetržitě období nejméně čtrnácti týdnů mateřské dovolené rozložené před nebo po porodu v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi.

2. Mateřská dovolená uvedená v odstavci 1 musí zahrnovat povinnou mateřskou dovolenou v rozsahu nejméně dvou týdnů rozložených před nebo po porodu v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi.

Článek 9

Pracovní volno pro prenatální vyšetření

Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že těhotné zaměstnankyně ve smyslu čl. 2 písm. a) mají nárok, v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi, na pracovní volno bez ztráty odměny, aby se mohly podrobit prenatálnímu vyšetření, pokud se tato vyšetření musí konat v pracovní době.

Článek 10

Zákaz výpovědi

K zaručení zaměstnankyním ve smyslu článku 2 výkonu jejich práv na bezpečnost a ochranu zdraví uznaných podle tohoto článku se stanoví, že:

1. členské státy přijmou nezbytná opatření k zákazu výpovědi dané zaměstnankyním ve smyslu článku 2 po dobu od počátku jejich těhotenství až do konce jejich mateřské dovolené uvedené v čl. 8 odst. 1, kromě výjimečných případů nesouvisejících s jejich stavem, které jsou dovoleny podle vnitrostátních právních předpisů nebo zvyklostí a popřípadě za předpokladu, že k tomu dá příslušný orgán souhlas;
2. je-li zaměstnankyni ve smyslu článku 2 dána výpověď během doby uvedené v bodu 1, musí zaměstnavatel uvést náležitě odůvodnění písemně;
3. členské státy přijmou nezbytná opatření k ochraně zaměstnankyň ve smyslu článku 2 před následky výpovědi, která je na základě bodu 1 protiprávní.

Článek 11

Práva vyplývající z pracovní smlouvy

K zaručení zaměstnankyním ve smyslu článku 2 výkonu jejich práv na ochranu bezpečnosti a zdraví uznaných tímto článkem se stanoví, že:

1. v případech uvedených v člancích 5, 6 a 7 musí být zaměstnankyním ve smyslu článku 2 zajištěna v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi práva vyplývající z pracovní smlouvy, včetně zachování odměny za práci, nebo nároku na odpovídající dávky;
2. v případě uvedeném v článku 8 musí být:
 - a) zaměstnankyním ve smyslu článku 2 zajištěna práva vyplývající z pracovní smlouvy, jiná než jsou práva uvedená v písmenu b) níže,
 - b) zaměstnankyním ve smyslu článku 2 zajištěno zachování odměny za práci nebo nároku na odpovídající dávky;
3. dávky uvedené v bodě 2 písm. b) se považují za odpovídající, jestliže zajišťují příjem nejméně rovnocenný tomu, jaký by měla dotyčná zaměstnankyně v případě přerušování činnosti z důvodů spojených se zdravotním stavem, v mezích případného stropu stanoveného vnitrostátními právními předpisy;
4. členské státy mohou podmínit nárok na odměnu za práci nebo na dávky uvedené v bodech 1 a 2 písm. b) tím, že dotyčná zaměstnankyně musí splnit podmínky pro získání nároku na tyto dávky stanovené vnitrostátními právními předpisy.

Tyto podmínky nesmí za žádných okolností stanovit doby předchozího zaměstnání přesahující 12 měsíců bezprostředně před předpokládaným datem porodu.

Článek 12

Ochrana práv

Členské státy zavedou do svých vnitrostátních právních řádů veškerá opatření nezbytná k tomu, aby umožnily všem zaměstnankyním, které se cítí poškozeny neplněním povinností vyplývajících z této směrnice, uplatnit svá práva soudní cestou nebo, v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklými, tím, že se obrátí na jiný příslušný orgán.

Článek 13

Úpravy příloh

1. Úpravy přílohy I čistě technického rázu v souvislosti s technickým rozvojem a se změnami v mezinárodních předpisech či specifikacích a poznacích v oblasti, na kterou se vztahuje tato směrnice, se přijímají postupem podle článku 17 směrnice 89/391/EHS.

2. Příloha II může být změněna pouze postupem podle článku 118a Smlouvy.

Článek 14

Závěrečná ustanovení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do dvou let po jejím přijetí nebo zajistí nejpozději do dvou let po přijetí této směrnice, že oba sociální partneři zavedou nezbytná ustanovení prostřednictvím kolektivních smluv, přičemž členské státy musí přijmout všechna nezbytná ustanovení, která jim

umožní trvale zaručit výsledky stanovené touto směrnicí. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

2. Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

3. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijaly nebo přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

4. Každých pět let předloží členské státy Komisi zprávu o praktickém provádění této směrnice a uvedou stanoviska sociálních partnerů.

Poprvé však členské státy předloží Komisi zprávu o praktickém provádění této směrnice s uvedením stanovisek sociálních partnerů čtyři roky po jejím přijetí.

Komise o tom uvědomí Evropský parlament, Radu, Hospodářský a sociální výbor a Poradní výbor pro bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci.

5. Komise podává pravidelně Evropskému parlamentu, Radě a Hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o provádění této směrnice s ohledem na odstavce 1, 2 a 3.

6. Rada tuto směrnici přezkoumá na základě hodnocení provedeného na základě zpráv uvedených v odst. 4 druhém pododstavci a popřípadě na základě návrhu předloženého Komisí nejpozději do pěti let po přijetí této směrnice.

Článek 15

Tato směrnice je určena členskými státním.

V Lucemburku dne 19. října 1992.

Za Radu

předseda

D. CURRY

PŘÍLOHA I

NEVYČERPÁVAJÍCÍ SEZNAM ČINITELŮ, POSTUPŮ A PRACOVNÍCH PODMÍNEK

uvedených v čl. 4 odst. 1

A. Činitele

1. *Fyzikální činitele*, pokud se na ně pohlíží jako na činitele poškozující plod nebo takové, které by mohly způsobit odloučení placenty, zejména:

- a) nárazy, vibrace nebo pohyb,
- b) manipulace břemena spojená s riziky, zejména pro zádovou a bederní oblast,
- c) hluk,
- d) ionizující záření^(*),
- e) neionizující záření,
- f) extrémní chlad nebo teplo,
- g) pohyby a držení těla, přesunování, buď uvnitř, nebo mimo podnik, duševní a tělesná únava a jiné fyzické zatěžující vlivy spojené s činností zaměstnankyň ve smyslu článku 2 směrnice.

2. *Biologické činitele*

Biologické činitele rizikových skupin 2, 3 a 4 ve smyslu čl. 2 písm. d), body 2, 3 a 4 směrnice 90/679/EHS⁽¹⁾, pokud je známo, že tyto činitele nebo léčebná opatření vynucená v důsledku těchto činitelů ohrožují zdraví těhotných žen a nenarozeného dítěte, a pokud dosud nejsou uvedeny v příloze II.

3. *Chemické činitele*

Následující chemické činitele, pokud je známo, že ohrožují zdraví těhotných žen a nenarozeného dítěte, a pokud dosud nejsou uvedeny v příloze II:

- a) látky označené R 40, R 45, R 46 a R 47 podle směrnice 67/548/EHS⁽²⁾, pokud dosud nejsou uvedeny v příloze II,
- b) chemické činitele uvedené v příloze I směrnice 90/394/EHS⁽³⁾,
- c) rtuť a sloučeniny rtuti,
- d) antimitotické léky,
- e) oxid uhelnatý,
- f) chemické činitele se známým a nebezpečným pronikáním pokožkou.

B. Postupy

Průmyslové postupy uvedené v příloze I směrnice 90/394/EHS.

C. Pracovní podmínky

Těžební práce v podzemí.

(*) Viz směrnice 80/836/Euratom, Úř. věst. L 246, 17.9.1980, s. 1.

(1) Úř. věst. L 374, 31.12.1990, s. 1.

(2) Úř. věst. L 196, 16.8.1967, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 90/517/EHS (Úř. věst. L 287, 19.10.1990, s. 37).

(3) Úř. věst. L 196, 26.7.1990, s. 1.

PŘÍLOHA II

NEVYČERPÁVAJÍCÍ SEZNAM ČINITELŮ A PRACOVNÍCH PODMÍNEK

uvedený v článku 6

A. Těhotné zaměstnankyně ve smyslu čl. 2 písm. a)

1. Činitele

a) Fyzikální činitele

Práce při přetlaku, např. práce v přetlakových komorách a potápění.

b) Biologické činitele

— toxoplasma,

— virus zarděnek,

pokud těhotné zaměstnankyně nejsou odpovídajícím způsobem proti těmto činitelům chráněny imunizací.

c) Chemické činitele

Olovo a sloučeniny olova, pokud tyto činitele mohou být absorbovány lidským organismem.

2. Pracovní podmínky

Těžební práce v podzemí.

B. Kojící zaměstnankyně ve smyslu čl. 2 písm. c)

1. Činitele

a) Chemické činitele

Olovo a sloučeniny olova, pokud tyto látky mohou být absorbovány lidským organismem.

2. Pracovní podmínky

Těžební práce v podzemí.

—————

**Prohlášení Rady a Komise týkající se čl. 11 odst. 3 směrnice 92/85/EHS, ze zápisu 1608. zasedání Rady
(Lucemburk, 19. října 1992)**

RADA A KOMISE stanovily, že:

„Při určení výše dávek uvedených v čl. 11 odst. 2 písm. b) a odst. 3 se z čistě technických důvodů odkazuje na dávky, které by zaměstnankyně dostala v případě přerušení své činnosti z důvodů spojených s jejím zdravotním stavem. Smyslem takového odkazu není v žádném případě naznačit, že těhotenství a porod jsou stavěny na stejnou úroveň s nemocí. Vnitrostátní právní předpisy o sociálním zabezpečení všech členských států stanoví, že v případě nepřítomnosti v práci z důvodu nemoci jsou vypláceny dávky. Vztah k těmto dávkám ve zvolené formulaci má pouze účel posloužit jako konkrétní určená referenční částka ve všech členských státech pro určení minimální částky dávek v mateřství. Pokud se v jednotlivých státech vyplácejí dávky převyšující ty, které jsou stanoveny v této směrnici, jsou tyto dávky samozřejmě zachovány. To ostatně vyplývá z čl. 1 odst. 3 směrnice.“
